

REFERAT |KRS| Havnestyret (2015-2019) d. 14-02-2017

Mødedato Tirsdag d. 14. februar 2017 kl. 15:30

Mødested Havnestyresalen, Gravane 4, 3 etg.

Indholdsfortegnelse

Oppfølging av styresak 11.10.2016.....	3
--	---

Punkt 6/17: Oppfølging av styresak 11.10.2016

Dato 7. februar 2017
Saksnr.: 201600290-45
Saksbehandler Hallvard Aglen

Saksgang
Havnestyret

Møtedato
14.02.2017

Oppfølging av styresak 11.10.2016

Bakgrunn:

I Havnestyrets møte 11. okt. 2016 ble det fattet et vedtak under eventuelt på bakgrunn av et innspill fra styremedlem Frank Salvesen (DEM). Under følger direkte sitat fra brevet som lå som bakgrunn for saken:

«Det er ingen hemmelighet at mange av våre kunder har kuttet til beinet, mange har nådd smertegrensen for hva de kan tåle av kutt og utgifter, med det i tankene vil jeg at styret ser på hva Kristiansand Havn KF bruker penger på og hvordan.

Da har jeg noen helt konkrete punkter jeg vil ha belyst og ha svar på.

- Tjeneste reiser, hva dekker vi og hvordan dekker vi utgifter her. Som et kommunalt foretak har vi strenge retningslinjer for hva vi dekker og hvordan vi dekker utgifter ved tjenestereiser.
- Hvor mange har fått utstedt kredittkort der Kristiansand Havn KF blir kreditor.
- Turer og arrangementer generelt, men også med brukere/kunder av Kristiansand Havn KF, her er det også retningslinjer spesielt når det gjelder skjenking av alkohol.
- Utgifter til private ladestasjoner ved administrasjonsbygget.
- Hvor mange bombrikker utdelt til ansatte i Kristiansand Havn KF
- Hvordan er telefonløsningene for ansatte i Kristiansand Havn og hva er kostnadene med dette og hva dekker havnen av disse utgiftene.

Det er sikker noen som vil mene dette virker som detaljstyring, men jeg frykter at vi snakker om betydelige beløp her, mye av dette kan relateres til private ytelser «frynsegoder» og ikke direkte til havnedrift.

Derfor mener jeg det er viktig at styre får belyst dette, da det er offentlige midler vi forvalter her.»

Havnestyret besluttet å be revisor om å ta Salvesens punkter med i betraktning når det gjennomføres revisjon i havna.

Forslag til vedtak

Havnestyret ber havnedirektøren utarbeide retningslinjer for tjenestereiser og arrangementer. Forslag til retningslinjer legges frem for Havnestyret.

Hallvard Aglen
Havnedirektør

Ann-Lisbeth Reisænen
Administrasjonssjef

Saksfremstilling:

Bestemmelser om kommunale foretak er hjemlet i kommuneloven. Sammenlignet med ordinære administrative etater i kommunene har foretakene en relativt uavhengig status med selvstendige styrever som er oppnevnt av kommunestyret. Med mindre kommunestyret har bestemt noe annet styres foretaket gjennom egne vedtekter vedtatt av kommunestyret selv.

Foretakene er også kjennetegnet ved at de i hovedsak er egenfinansierte gjennom brukerbetaling og avgifter - men der eventuelle underskudd kan dekkes gjennom kommunale budsjetter.

Kristiansand Havn er brukerfinansiert og henter sine driftsinntekter gjennom avgifter, vederlag og leieinntekter fra eiendom. Kristiansand Havn har ikke mottatt tilskudd til driften fra Kristiansand kommune i moderne tid.

Bystyret har i egen sak 23. jan. 2008 fattet følgende vedtak:

1. Vedtekter for kommunale foretak endres slik at disse får full myndighet i lønnsforhandlinger.
2. Kommunale foretak følger normalt samme retningslinjer og rutiner som kommunen for stillingsbank, attføring/omplussing, tillitsvalgt, verneombud og AKAN.

Kristiansand Havn har i tillegg til de områdene Bystyret har bestemt også valgt å følge Kristiansand kommunes retningslinjer på enkelte andre områder. Dette står foretaket fritt til å velge. Utover dette vil gjeldende lover og forskrifter gi rammer for hva som er gjeldende for ansatte i Kristiansand Havn.

Kristiansand Havn KF har ikke nedfelt egne selskapsinterne retningslinjer.

Punkter i skriv fra Agder Kommunerevisjon

Under følger beskrivelse av de enkelte punktene som i eget skriv datert 26. januar er behandlet av Agder Kommunerevisjon (AKR). De aktuelle punktene er:

- Kredittkort
- Ladestasjoner
- Bombrikker
- Telefon
- Tjenestereiser
- Skjenking av alcohol
- Kredittkort

Agder Kommunerevisjon har konkludert og anmodet Kristiansand Havn om følgende: Kristiansand havn følger Kristiansand kommunes retningslinjer for bruk av kort. AKR anbefaler å redusere privat bruk kredittkort til et minimum.

Havnedirektøren forklarer:

Totalt syv kredittkort er utstedt og fordelt til de som er mest på reise i havna. Ledergruppen, samt to rådgivere reiser på regning. Det er muliggjort gjennom bruk av kredittkort.

Bakgrunnen for å utstede kredittkort til ansatte i havna er følgende:

- Dette er den gruppen i Havna som har mest reising
- Kredittkortet gir stor grad av fleksibilitet
- Bruk av kredittkort er økonomisk gunstig for Havna, og det inkluderer reiseforsikring
- Bruk av kort er effektivt og krever mindre administrasjon

Bruk av kredittkort medfører mindre administrasjon ved at vi slipper å betale ut reiseforskudd og i ettertid regulere dette på lønn. I tillegg er bruk av kort effektivt, ordningen gir også bedre forsikringsordning for ansatte på reise.

For arbeidsgiver er det også økonomisk gunstig at ansatte reiser på regning og ikke skriver reiseregning/diett. Eksempelvis vil en normalreise kunne være en dagstur til Oslo. På en slik tur vil utover reisekostnader være begrenset til ett enkelt måltid. Dermed blir det ikke registrert som reisedøgn med utløsning av diettpenger med de kostnader det medfører.

Det er kun de som rapporterer direkte til havnedirektøren som har mulighet til å reise på regning ved bruk av kredittkort. All bruk av kort blir dokumentert, anvist og til slutt attestert av Havnedirektøren.

Havnas policy er at ansatte med en høyere reisefrekvens skal ha tilgang til kredittkort etter godkjenning av Havnedirektøren.

Ladestasjoner

Agder Kommunerevisjon har konkludert med følgende:

Fri parkeringsplass og ladestasjon for elbil er ikke å betrakte som en skattepliktig fordel for den ansatte.

Havnedirektøren forklarer:

Kristiansand Havn er miljøsertifisert igjennom stiftelsen Miljøfyrtårnet. Ett av miljøtiltakene som følge av dette er tilrettelegging for bruk av elbil. Det er plassert elpunkter ved administrasjonsbygget samt i deler av havnens offentlig parkeringsanlegg.

Antall og utgifter til ladestasjoner:

-	4 ladestasjoner administrasjonsbygget	kr	38.000.-
-	1 ladestasjon Basen	kr	8000.-
-	7 ladestasjoner parkeringsanlegg Fiskebrygga	kr	100.000 ¹ .-

Havnas policy overfor kunder og ansatte er å legge til rette for bruk av el-/hybridbil. Dette er i tråd med våre forpliktelser som sertifisert Miljøfyrtårnselskap.

---

¹ (kr 15.000 i tilskudd fra Kristiansand kommune kommer i fratrukk)

Bombrikker

Agder Kommunerevisjon har konkludert med følgende:

Kristiansand Havn dekker bombrikker for fire ansatte. Lokalt autopass-abonnement blir dekket, og dette blir innberettet på de ansatte. Dette er i stor grad et gode som er tilbudt i forbindelse tidligere tilsetninger og er håndtert korrekt. Kristiansand Havn har ikke tilbud å dekke bompenger på over 10 år ved nyansettelser.

All kjøring utenbys trekkes privat dersom det ikke er en del av en tjenestereise.

Havnas policy med tanke på bombrikker er at tildeling skjer som følge av en konkret forhandling hovedsakelig i forbindelse med en ansettelsessituasjon.

Telefongodtgjørelser

Agder Kommunerevisjon har konkludert med følgende:

Kristiansand Havn følger Kristiansand kommunes retningslinjer med henhold til dekning av telefonutgifter.

Havnedirektøren forklarer: Havna har avviklet fasttelefonordninger og er helt avhengig av mobiltelefon til den enkelte ansatte.

Kristiansand Havn følger Kristiansand kommunes retningslinjer for arbeidsgiverfinansiert elektronisk kommunikasjon jfr. kommunens skriv datert 07.11.2006.

Havna har avviklet alle sine fasttelefoner.

Hovedargumentet for å dekke mobilutgifter til ansatte er at det er lønnsomt, effektivt og fleksibelt å gå over til «mobiltkontor». For de ansatte er telefonen i utgangspunktet et verktøy og ikke et gode.

Arbeidsgiver kan ringe ansatte når som helst på døgnet, noe vi har behov for med «24/7» bemanning av havna. Ringer en ansatt for mer enn kr 8000 i året blir vedkommende trukket i lønn hvis ikke annet er avtalt med arbeidsgiver. Vedkommende får lagt til kr 4392 som det må skattes for. Hvis den ansatte ikke ønsker denne løsningen må ikke telefon brukes privat. Enkelte har valgt en slik løsning.

Det må avtales med arbeidsgiver hva slags telefon den enkelte får kjøpe. Dette avhenger av bruksområde. Ansatte har ikke anledning til å kjøpe ny telefon før den gamle ikke virker lengre.

Telefonutgifter for 2015 kr 391.365,49, telefonutgifter for 2016: Kr 360 817,79

Havnas policy er at det ikke skal være fasttelefon på jobb og kommunens regler for mobiltelefon bruker.

Tjenestereiser

Agder Kommunerevisjon har konkludert og anmodet Kristiansand Havn om følgende:

Revisjonen anbefaler Kristiansand Havn å påse at en i fremtiden har tilfredsstillende dokumentasjon, samt at en avklarer /skriftlig gjør retningslinjer som gir veiledning mht standard på hotell / reiser og rammer for representasjon.

Type utgifter som blir dekket er i Kristiansand Havn er:

- Taxi, fly, tog
- Bispising med drikke
- Hotell
- Representasjon

Etter revisjonens gjennomgang har en avdekket følgende forhold som revisjonen ønsker å gjøre oppmerksom på:

- Det er tilknytning til flyreiser opptjent bonuspoeng, dette gjelder flere ansatte.
- Buisnessclass benyttes ved reiser
- Det er i noen tilfeller utgiftsført utgifter til brennevin
- Det er ved en tjenestereise benyttet 5 stjerners hotell
- Det foreligger noe mangelfull bilag – fra betalingsterminal – det fremkommer da ikke hva som er kjøpt.
- Det opplyses ikke hvem de representerer på bilag for bispising, dette mangler på et større antall bilag.

Kristiansand Havn dekker reiseutgifter etter regning, dette er en fullt tillatt løsning innenfor gjeldende lover og regler, selv om dette ikke følger Kristiansand kommune sine retningslinjer. Dette innebærer at samtlige utgifter knyttet til reisen dekkes etter egen regning. Agder kommunerevisjon anbefaler Kristiansand Havn å påse at en i fremtiden har tilfredsstillende dokumentasjon, samt at en avklarer/skriftliggjør retningslinjer som gir veiledning med henhold til standard på hotell/reiser og rammer for representasjon.

Havnedirektøren forklarer:

Havnestyret tas med på en reise hvert fjerde år med den hensikt å gjennomføre god kompetanseoppbygging. Fungerende styrets reise gikk til Oslo/Stockholm. I tillegg kan det forekomme reiser avhengig av opplæringsbehov. En større del av styret var også på reise til Harstad i forbindelse med introduksjonskurs for de nye havnestyrene i etterkant av valget. Kurset var i regi av Norsk havneforening.

De ansatte tas med på en tur hvert fjerde år i forbindelse det som er sammenfallende med skifte i havnestyret. Dette for å spare tid til planlegging ved gjenbruk av opplegg. Fordelt per år gir dette i snitt 2500 kr per år pr ansatt. I prinsippet er denne turen en tilpasset tur tilsvarende Havnestyret. Som følge av drift deles ansatte på to grupper og turene gjennomføres i to forskjellige uker fra to til tre døgn.

Havnas policy er at det gjennomføres en større reise per valgperiode for å bygge opp kompetanse. Andre reiser gjennomføres stort sett av ledergruppen og rådgivere i administrasjonen. I tillegg har Havn noen utvalgte lengre reiser som skjer sammen med andre aktører. Det gjelder spesielt følgende reiser:

Offshore Technology Conference (OTC), Houston USA

Reisen gjennomføres for å møte olje- og offshorebransjen for å profilere Kristiansand kommune som næringsregion og møte en viktig del av kundegruppen. Denne reisen vurderes til å være helt sentral i Kristiansand Havn sin satsning på offshoresegmentet. I den sammenheng presiserer det at satsningen innenfor Offshore Supply Port er nærmere tredoblet siden 2014 og utgjør i dag omtrent 9 prosent av havnas totale omsetning.

Seatrade, Miami USA

Kristiansand Havn deltar sammen med Cruise Norge og en rekke andre norske cruisehavner på cruisemessen Seatrade. Reisen er avgjørende for å sikre cruiseskip til Kristiansand. Deltakelse på messen er et ledd i den vedtatte strategien om å øke antall cruiseanløp til Kristiansand. Det har også Kristiansand Havn lyktes med og omsetningen utgjør for 2016 om lag 6 % av havnas inntekter.

Guangzhou, Kina

En årlig reise til Guangzhou gjennomføres sammen med Oslo Havn KF og Bergen Havn IKS. Reisen gjennomføres for å møte vareeiere og logistikkaktører.

De overstående reisene er lengre opphold som også innebærer diverse vertskapsplikter som fordeles mellom aktørene.

Det medfører ikke riktighet slik det sto beskrevet i Fædrelandsvennen at Thomas Granfeldt hadde seks turer utenfor Europa i 2016. Granfeldt gjennomførte i 2016 fire reiser utenfor Europa. I tillegg til turene nevnt ovenfor så deltok Granfeldt i et Supply Chain-møte med Glencore Nikkelverk, Seafront og vår søsterhavn i Canada – Port of Quebec.

Kristiansand Havn sin deltakelse på de overstående arrangementer blir kontinuerlig evaluert.

Kristiansand Havn KF følger kommunens etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Kristiansand kommune vedtatt i bystyret 12. mars 2008. Under pkt. 11 står følgende:

«Det er ikke tillatt for kommunens ansatte og folkevalgte å utnytte arbeidsforholdet/tillitsvervet til egen eller andres privat vinning.

I Kristiansand Havn KF praktiseres dette som at du alltid skal velge billigste flyreise. Velger du en flyreise hvor du opptjener bonuspoeng skal disse ikke benyttes privat. De skal benyttes til mat på flyreiser, tilgang til lounges, bytte av flybilletter etc. under arbeidsreiser.

Businessklasse blir kun gjort på reiser utenfor Europa med flytid over 6 timer. Det sammenlignes alltid priser fra flere leverandører, og det blir bestilt billigste billett på mest hensiktsmessige reisemåte. Dersom valg av den laveste prisen medfører at en må reise ut tidligere gjøres det hvis totalreisen blir rimeligere, og at det ikke går utover arbeidet som skal utføres i forkant eller under reisen.

Havnas policy er reiser gjennomføres på billigste måte, men at det på lengre reiser på over 6 timer kan velges den billigste businessklassebilletten.

Reiser med eget kjøretøy:

Det er laget egne skjemaer som følges for reiser med eget kjøretøy - det vil si skjema for utbetaling av bilgodtgjørelse.

Reglene for bilgodtgjørelse og annen skyssgodtgjørelse for yrkesreiser som ligger innen Skattedirektoratets forskuddssatser og som er utbetalt på grunnlag av korrekt utfylt kjøreoppgave er ikke med i grunnlaget for forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift.

Havna etterfølger disse reglene.

Havnas policy er å følge kommunens bestemmelser om bruk av eget kjøretøy.

Skjenking av alkohol**Agder Kommunerevisjon har konkludert og anmodet Kristiansand Havn om følgende:**

Revisjonen anbefaler at styret avklarer og tydeliggjør hvilke retningslinjer som er gjeldende for ansatte i Kristiansand Havn KF.

Revisjonen anbefaler at i fremtiden påser at bilag inneholder de opplysninger som er pålagte ihht bokføringsforskriften, dvs spesifisering av hva som er kjøpt, samt at en påfører den pålagte tilleggsinformasjon formål, hvem som deltok, og hvilke selskap disse representerer. En bør også påse at retningslinjene til Kristiansand kommune (AKAN) følges, jfr bystyrevedtak nevnt innledningsvis.

Havnedirektøren forklarer:

Kristiansand Havn er en liten arbeidsplass. Til nå er rammene for hver enkelt reise/arrangement vurdert enkeltvis. Rapporten og konklusjonene fra revisjon påpeker et behov for tydeligere retningslinjer, og Kristiansand Havn tar dette til etterretning, og vil starte arbeidet med å utforme skrevne retningslinjer for området.

Rutinene for dokumentasjon av bilag fra utlegg på reise vil også bli skjerpet. Det er derimot ikke riktig slik det ble fremstilt i Fædrelandsvennen at det mangler dokumentasjon på hvem som deltok på havnas middag på OTC Houston i 2015 og 2016.

Havnas policy har vært å gi retningslinjer for bruk av alkohol i forbindelse med hvert enkelt arrangement